

17.5.2024

VN/27663/2023

Liikenne- ja viestintäministeriö

Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi liikenteen ja logistiikan tietosäätelyn päivityksestä (data-avaruus osa 1)

Liikenne- ja viestintäministeriö on pyytänyt Palvelualojen työnantajat Palta ry:ltä lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi liikenteen ja logistiikan tietosäätelyn päivityksestä. Palta kiittää mahdollisuudesta lausua asiasta. Palta edustaa noin 2000 yksityistä palvelualan yritystä ja yhteisöä muun muassa logistiikka-, informaatio- ja viestintä-, asiantuntijapalvelu-, hallinto- ja tukipalvelu- sekä viihde- ja virkistystoimialoilla.

Esitysluonnoksen taustalla ovat eräiden jo annettujen EU-asetusten edellyttämä kansallinen sääntely viranomaistoiminnan järjestämiseksi ja liikenteen ja logistiikan tietojen saatavuuden varmistamiseksi kansallisesta yhteyspisteestä. Samalla esitetään tehtäväksi myös muita liikenteen tietosäätelyä koskevia päivityksiä. Muutoksilla pyritään selventämään nykyistä sääntelyä ja toimijoita koskevia velvoitteita tarpeellisin osin. Esitys sisältää myös ehdotuksia, joilla parannettaisiin ajantasaisten ja laadukkaiden tietojen saatavuutta liikennesektorilla.

Jakeluinfra-asetusta koskevat ehdotukset 154 b § ja 188 a §

Esityksen perusteella tunnisterekisterin ylläpidosta koituu kustannuksia, joita ehdotetaan katettavaksi maksuilla lataus- tai tankkauspisteiden ylläpitäjien ID-tunnisteen hakemisen yhteydessä. Ehdotuksessa 2500 euron maksua voi pitää varsin korkeana. Tässä tulisi vielä harkita, että voitaisiinko tunnisterekisterin ylläpidon kustannukset hoitaa ministeriön tai liikenne- ja viestintäviraston määrärahoista.

Tässä yhteydessä on myös syytä varmistaa, ettei lakia tarvitse soveltaa yksityisessä käytössä olevien tai kahdenkeskisiin kaupallisiin sopimuksiin perustuvien latauspisteiden tai työkoneiden tankkauspaikkojen osalta, vaan se koskisi vain julkisia ja yleisessä käytössä olevia lataus- ja tankkauspisteitä.

Sähköisiä kuljetustietoja koskeva ehdotus 154 c §

Palta kannattaa esitettyä ehdotusta.

Henkilöliikenteen liikkumispalveluiden olennaisia tietoja, multimodaaliasetusta ja liityntäpisteitä ja niiden esteettömyystietoa koskeva ehdotus 154 §

Palta kannattaa liikkumispalveluja koskevien tietojen sisällön yhdenmukaistamista EU-käytäntöjen kanssa. Tässä yhteydessä on kuitenkin syytä välttää päällekkäisen ja vaikeasti tulkittavan sääntelyn luomista. Matkaketjuja säädellään sektorikohtaisessa matkustajanoikeuksien sääntelyssä, uudessa asetusehdotuksessa multimodaalisista matkustajanoikeuksista, matkatietopalveluja koskevassa MMTIS-asetuksessa, sekä Multimodal Digital Mobility Services (MDMS) -ehdotuksessa. Myös pakettimatkadirektiivin päivityksellä voi olla liittymäpintoja matkaketjuihin.

Matkaketjut ovat edelleen kehitysvaiheessa oleva uusi konsepti, jonka liikevaihtopotentiaali ei ole vielä täysin realisoitunut. On tärkeää varmistaa, ettei lisääntyvällä sääntelyllä heikennetä matkaketjujen

17.5.2024

kannattavuutta eikä niille luoda ennakoimattomia riskejä. Palta näkee liikenteen dataympäristön ja -alustojen kehittämisen tärkeäksi, mutta matkaketjujen toimivuuden osalta on olennaista, että datan jakaminen ja liiketoimintamalli perustuu liikenteenharjoittajien ja välittäjien välisiin kaupallisiin sopimuksiin. Kaupallisten sopimusten avulla turvataan asiakkaiden oikeuksien toteutuminen.

Palta kannattaa myös hallituksen esityksen kirjausta olla ottamatta käyttöön velvoitetta jakaa ajoneuvon täyttöastetta kuvaava dynaaminen tieto. Se on liiketoiminnan kannalta luottamuksellista tietoa.

Viranomaisten tulisi myös huolehtia jatkossa riittävästä ohjeistuksesta kuljetusalan toimijoille esityksen täytäntöönpanon edetessä. Edellä kuvattu matkaketjuihin kohdistuva sääntely-ympäristö muodostuu monimutkaiseksi, jossa viitataan ristiin moniin suoraan sovellettaviin EU:n asetuksiin, josta ei ole helppo muodostaa kuvaa yritykselle kohdistuvista velvoitteista.

Lippu- ja maksujärjestelmien yhteentoimivuutta koskevat ehdotukset 155 § ja 157 §

Ehdotuksessa esitetään muutettavaksi niin sanottua kertalippurajapintaa koskevan velvoitteen sisältöä niin, että jatkossa rajapinnan kautta saatavilla olevaan kertalippuun tulisi olla mahdollista sisällyttää myös sitä koskevat muutos- ja peruutusehdot. Tämä voi vaatia tietojärjestelmiin ja lippurajapintoihin kohdistuvia merkittäviä muutostöitä, eikä ehdotuksessa ole oikein perusteluita muutokselle.

Liikenneasioiden rekisteriä ja muuta tietojenluovuttamista koskevat ehdotukset 197 §, 203 a §, 227 §, 228 § ja 231 §

Ei lausuttavaa.

Kunnioitavasti

Tatu Rauhamäki
Johtaja, elinkeinopolitiikka
Palvelualojen työnantajat Palta ry

Jari Konttinen
Johtava asiantuntija
Palvelualojen työnantajat Palta ry